

Commissie Hoger Onderwijs

Rapport in het kader van het
kwaliteitstoezicht van de
HBO5-opleidingen

CVO KISP VAZOV

37895

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Rapport in het kader van het kwaliteitstoezicht van de hbo5-opleidingen
door de Commissie Hoger Onderwijs
37895 CVO KISP VAZOV

1. Conclusie

Onderwerpen	Oordeel
De onderwijsinhoud	Voldoende
Het onderwijsproces	Goed
De uitkomst van het onderwijs	Voldoende
Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg	Goed
Eindoordeel	Goed

2. Bevindingen

Algemeen

CVO KISP VAZOV is deel van het katholieke Arteveldeleernetwerk en via dit netwerk verbonden met Arteveldehogeschool. Het rapport vermeldt dat de samenwerking zich situeert op gebied van kwaliteitszorg, toelatingsvoorwaarden, toetsbeleid en internationalisering. De instelling is gevestigd te Oudenaarde en is bevoegd voor zeven HBO5-opleidingen waaronder één in het studiegebied gezondheidszorg, die niet leidt tot een graduaatsdiploma. Twee opleidingen zijn slapend (*Bank, beurs & financiën* en *Orthoptie*), en één opleiding is in afbouw (*Marketing*). Er is een minimale toelichting over waarom sommige opleidingen slapen en wat de toekomstplannen zijn.

De onderwijsinhoud

Er worden in het rapport 4 HBO5-opleidingen besproken waarvan er 2 geactiveerd zijn op dit moment: *Boekhouden* en *Informatica*. Van de 19 modules *Boekhouden* worden er 5 ingericht onder de vorm van gecombineerd onderwijs. In het ZER wordt in dit hoofdstuk uitvoerig uitgelegd welke elementen een rol spelen: onderwijsvisie, leerplannen, opleidingsdoelstellingen, decretale bepalingen, pijlers, beheersingsniveaus, leerlijnen, competentietabel, ... Alle mogelijke invalshoeken worden belicht en met elkaar in verband gebracht.

De instelling is duidelijk onderdeel van een groter geheel (KISP vzw) dat voor een groot deel het onderwijsbeleid en programmatie bepaalt. Dit is enerzijds een sterkte maar terzelfdertijd ook een zwakte. Bijvoorbeeld de missie en visie op het onderwijs wordt bepaald door het

groter geheel maar de nieuwe missie en visie vanaf 2016 is nog niet beschikbaar in het ZER. Ook wordt het moeilijk om in te spelen op plaatselijke situaties.

De instelling kent een lichte daling van het studentenaantal, ondanks het aanbieden van gecombineerd onderwijs van contact- en afstandsonderwijs. Het contactonderwijs is 's avonds en zaterdagvoormiddag.

De opleidingen steunen op de leerplannen van het VDKVO en zijn modulair gestructureerd. Normaal mag verwacht worden dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten maar de leden van de evaluatiecommissie kunnen dit niet controleren daar de link in het ZER leidt tot een webpagina waartoe ze geen toegang hebben.

Het standaardtraject is voorzien maar kan de facto niet gegarandeerd worden. Er is een volgtijdelijkheid voorzien, aangevuld met het aanbieden van de modules in een welbepaalde volgorde. Vormt deze extra aanvulling misschien een beperking voor de flexibiliteit in het traject?

Dit resulteert in een hedendaags didactisch concept dat 4 pijlers omvat (professionele gerichtheid, activerende en coöperatieve didactiek, differentiatie / onderwijsinnovatie en groeiende autonomie) en dat aan de basis ligt van de keuze van werk- en toetsvormen. Het didactisch concept en de wijze waarop het competentiegericht onderwijs wordt uitgewerkt is samen met de operationalisering ervan (modulefiches, enz.) mooi toegelicht.

Spijtig genoeg is de informatie zeer sterk gericht op de opleiding *Boekhouden* maar komen de andere opleidingen slechts incidenteel aan bod. Alhoewel de informatie over *Boekhouden* als goed kan bestempeld worden, is het ontbreken van informatie over de andere opleidingen (zelfs al worden die slechts partieel aangeboden) onaanvaardbaar.

Het onderwijsproces

Het overzicht van de brede waaier aan werkvormen en didactische aanpak (activerende aanpak, werkplekleren, ...) wordt toegelicht aan de hand van een voorbeeld. De studenten evalueren de aanpak vrij goed. Spijtig genoeg is er geen inzicht over de opleidingen *Informatica* en *Fiscale wetenschappen*. Het evaluatiebeleid wordt goed toegelicht in het rapport. De instelling (of het netwerk?) levert op dit punt goede inspanningen.

Het is positief dat de instelling zelf gegevens verzamelt over de instroom van zijn studenten. Dit is gekoppeld aan een heel schema van bevragingen van studenten en alumni dat recent op gang is gekomen. Maar het wordt echt verwarrend als die cijfers soms wel en soms niet gebruikt worden en dat de cijfers van de Departement Onderwijs en Vorming afgewisseld worden met de eigen cijfers. Dit is des te vervelender daar de cijfers over instroomkenmerken van de studenten enkel worden weergegeven in percentages. Als gesproken wordt over een opleiding (*Marketing*) met 52 ingeschreven studenten over drie jaar, over hoeveel nieuwe studenten gaat het dan? Het is duidelijk dat de cijfers beschikbaar in het ZER een zwak punt vormen, maar dat kan verbeteren als de instelling verder gaat met regelmatige bevragingen en het verzamelen van data.

De instroom van studenten via een toelatingsproef is verwaarloosbaar. Ook het aantal studenten dat kan rekenen op EVC/EVK is zeer beperkt. In ieder geval tonen de cijfers van de vooropleiding aan dat de instelling eerder een hoog opgeleide groep van studenten aantrekt. Een instelling met meer dan 50% van de studenten uit ASO/TSO (plus heel wat houders van een bachelordiploma) en slechts 9% BSO sluit niet echt aan bij de idee van

HBO5. De instelling zou zich moeten beraden over de procedure tot het erkennen van EVC/EVK en de rekrutering.

De informatie over de begeleiding in zijn geheel is vrij beperkt. Er wordt wel verwezen naar de aanpak van de instroombegeleiding en de bijdrage van de trajectbegeleider en coach voor andere aspecten. Er is ook heel wat aandacht voor de uitstroombegeleiding. Spijtig genoeg kunnen niet alle studenten van de uitstroombegeleiding volledig gebruik maken. Bijvoorbeeld enkel de studenten boekhouden kunnen rekenen op een sollicitatietraining in kader van een module uit de opleiding. De secties die verwijzen naar begeleiding geven weinig informatie over wat er juist ter beschikking gesteld wordt, welke methodes er gebruikt worden (individuele begeleiding bij leerproblemen, bij sociaal-emotionele problemen, enz.), wie er gebruik van maakt, hoeveel, enz. In feite geeft het ZER de indruk dat de “begeleiding” niet echt een aandachtspunt is. Dit is misschien niet zo verwonderlijk voor een HBO5-opleiding met dergelijke hooggeschoolde instroom. De instelling moet zich bezinnen of ze willen aansluiten bij een HBO5-profiel of ze eerder een lokale hogeschool willen uitbouwen.

De toetsing is helder beschreven en situeert zich op het niveau hoger onderwijs. Dit blijkt o.a. uit de voor het project uitgewerkte beoordeling. Het hele evaluatiegebeuren is een complex gegeven maar men slaagt erin de evaluatiecriteria op een begrijpbare manier in praktijk te brengen.

De instelling moet meer aandacht besteden aan het verzamelen van data nodig voor een evaluatie van het rendement van de opleiding.

De uitkomst van het onderwijs

Het rendement van de opleidingen aan deze instelling is vrij zwak. Over de drie laatste academiejaren heen behaalt slechts 51% van de studenten een studiegetuigschrift. Daar staat tegenover dat 23% van de studenten (21% volgens eigen data) niet heeft deelgenomen aan de evaluatie. Er is wel een opvolging van de redenen tot stopzetten van de studie, maar wat wordt er gedaan aan preventie en begeleiding voorafgaand aan het effectief-stopzetten? Als de verhouding opgenomen versus geslaagde lessen bekeken wordt, dan blijkt dat er bij de opleiding *Boekhouden* voor 79% van de opgenomen uren geslaagd werd. In andere opleidingen is het dan weer minder. Maar het eindresultaat is niet zo bemoedigend. Over drie jaar heen heeft de instelling slecht 34 eindexamen's afgeleverd, wat een zeer zwak resultaat is. Er werd niet vermeld hoelang de studenten erover deden om het eindexamen te behalen. De verwijzing dat er vorig jaar 366 studiebewijzen werden uitgereikt verandert niets aan het oordeel dat het rendement zwak is. Het percentage van het aantal opgenomen uren waarvoor geslaagd werd is met maximaal 79% en minimaal 62% niet schitterend.

De bevraging van studenten en alumni (spijtig genoeg niet representatief) toont aan dat ze tevreden zijn met de opleiding en zich goed voorbereid voelen voor de arbeidsmarkt. Een zelfde reactie komt vanuit het werkveld. De alumni geven aan dat er een positieve invloed lijkt te zijn op de uitbouw van de loopbaan. Spijtig genoeg is er geen afzonderlijke informatie over studenten die het eindexamen hebben behaald. Hopelijk kunnen de plannen tot verdere uitbouw van de bevraging misschien wel leiden tot dergelijke informatie.

Er wordt verwezen naar een doorstroming van de studenten naar andere opleidingen maar de informatie daarover is niet representatief en beslist beneden peil.

Op dit ogenblik is de beschikbare informatie over de uitkomst van het onderwijs beneden peil en zou een score onvoldoende gerechtvaardigd zijn. Daar de instelling aangeeft een concreet plan te hebben uitgewerkt om in de toekomst hieraan iets te verbeteren wordt het voordeel van de twijfel gegeven en is een score voldoende mogelijk.

Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg

De instelling heeft geen eigen personeelsbeleid. Alles wordt bepaald vanuit het samenwerkingsverband KISP. Het ZER geeft een goed overzicht van de grote strategie en de algemene aanpak. Alleen wat betreft de professionalisering is de informatie beperkt. Er is geen informatie beschikbaar over wat de instelling zelf (CVO KISP VAZOV) echt doet: bijvoorbeeld in het kader van de opvang en begeleiding? Welke nascholing werd gevolgd door de docenten van de instelling? Er zijn wel enkele vermeldingen over wat ze zouden moeten doen in het algemeen kader maar geen enkele concrete informatie.

Het docentenkorps wordt goed beschreven. Het is zonder discussie een groep die voldoet aan de verwachtingen. Gelukkig is de instelling deel van een groter samenwerkingsverband want vanuit het samenwerkingsverband moeten leraarsuren ter beschikking gesteld worden om het aangeboden programma mogelijk te maken.

De beschrijving van de infrastructuur beschikbaar voor het HBO5 geeft geen inzicht van wat beschikbaar is voor de instelling. Wat is het aantal lokalen, aantal uren dat ze beschikken over de lokalen, ...? Het is duidelijk dat de beschikbare lokalen voldoen aan de vereisten van een moderne pedagogische benadering.

Er is veel aandacht voor interne kwaliteitszorg op het niveau van het samenwerkingsverband. Dit wordt goed beschreven in het ZER (jaaractieplannen, instrumenten en procedures). De grote onbekende is wat er binnen het CVO KISP VAZOV juist gedaan wordt. Welke acties, wie was erbij betrokken, enz.

3. Aanbevelingen

De onderwijsinhoud

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV binnen KISP vzw voldoende ruimte krijgt om in te spelen op lokale situaties.

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV beleidsmatige aandacht schenkt aan het dalende studentenaantal in de aangeboden opleidingen.

Het onderwijsproces

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV het aspect studentenbegeleiding meer prioriteit geeft in het beleid.

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV meer aandacht schenkt aan de verzameling van gegevens over de studenten met het oog op een nauwere opvolging van het studierendement.

De uitkomst van het onderwijs

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV de hoogste prioriteit geeft aan het verzamelen van informatie over de uitkomst van het onderwijs.

Personeel, materiële voorzieningen en interne kwaliteitszorg

Het verdient aanbeveling dat het CVO KISP VAZOV duidelijk maakt welke informatie inzake personeelsbeleid, infrastructuur en interne kwaliteitszorg specifiek voor CVO KISP VAZOV voorhanden is.

Slot

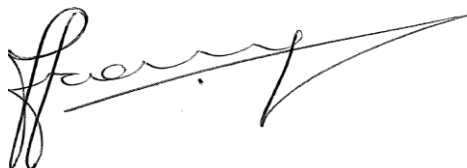
De sterktes en uitdagingen aan het einde van ieder hoofdstuk zijn concreet en realistisch; de actiepunten kunnen aangevuld worden met een meer specifieke planning.

Zoals reeds aangegeven in de bespreking van het kader wordt over slechts één opleiding (*Boekhouden*) voldoende informatie gegeven. De andere opleidingen komen onvoldoende aan bod.

Het ontwerp van Toetsingsrapport werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en/of bezwaren van technische aard. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van toetsingsrapport.

Brussel, 25 november 2016

Voor de Commissie Hoger Onderwijs

Luc François

Voorzitter Commissie Hoger Onderwijs